

T.C.
Ticaret Bakanlığı
İthalat Genel Müdürlüğü

Önlemlerin Etkisiz Kılınması Hakkında
Nihai Bildirim Raporu

Bulgaristan, Fransa ve Makedonya Menşeli/Çıkışlı
“Mensucat, poliüretanla emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya
lamine edilmiş-deri taklidi/diğerleri” (Poliüretan Suni Deri)

İthalat Genel Müdürlüğü
İthalat Politikalarını İzleme ve Değerlendirme Dairesi

Kasım 2023

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER.....	3
1.1.Amaç ve Kapsam.....	3
1.2.Dayanak.....	3
1.3.Yürürlükteki Önlem.....	3
1.4.Başvuru ve Soruşturma	3
1.5.Soruşturma Dönemi.....	4
1.6.İlgili Tarafların Bilgilendirilmesi ve Bilgilerin Toplanması.....	4
1.7.Yerinde Doğrulama Soruşturmaları.....	4
2. ÖNLEMLERİN ETKİSİZ KILINMASINA İLİŞKİN BELİRLEMELER.....	5
2.1.Genel.....	5
2.2.Ticaretin Gerçekleştirilme Şeklinde Değişiklik ve Yürürlükteki Dampinge Karşı Önlemin İyileştirici Etkisinin Azaltılması.....	5
2.2.1.Soruşturma Konusu Ürün İthalatının Gelişimi	5
2.2.2.Uluslararası Ticaret Verileri.....	6
2.2.3.Ticaretin gerçekleştirilme şeklindeki değişikliğe ilişkin değerlendirme	7
2.2.4.Yürürlükteki dampinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin azaltılması.....	7
2.3. Önlemlerin Etkisiz Kılınması Faaliyetleri	8
2.3.1.Kuzey Makedonya'ya İlişkin Belirlemeler.....	8
2.3.1.1.Armaneks Dooel Eksport Import Skopje firmasına ilişkin belirlemeler.....	8
2.3.1.2.Kuzey Makedonya'da mukim iş birliğine gelmeyen firmalar	8
2.3.2.Bulgaristan'a ilişkin belirlemeler.....	8
2.3.2.1.Bulway Enterprise Ltd. firmasına ilişkin belirlemeler.....	8
2.3.2.2.Bulgaristan'da mukim iş birliğine gelmeyen firmalar	9
2.3.3.Fransa'ya ilişkin belirlemeler.....	9
3. SONUÇ.....	10

1. GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1. Amaç ve kapsam

(1) Bu Raporun amacı 25/1/2023 tarihli ve 32084 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2023/4 sayılı Tebliğ ile Bulgaristan Cumhuriyeti (Bulgaristan), Fransa Cumhuriyeti (Fransa) ve Kuzey Makedonya Cumhuriyeti (Kuzey Makedonya) menşeli/çıkışlı 5903.20 gümrük tarife pozisyonunu (GTP) haiz “mensucat, poliüretanla emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş-deri taklidi/diğerleri” tanımlı “poliüretan suni deri” ithalatına yönelik olarak başlatılan önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturmanın tamamlanması neticesinde alınacak kararlara esas teşkil eden bilgi, bulgu ve tespitlere yönelik olarak nihai bildirimde bulunulmasıdır.

1.2. Dayanak

(1) Bu Rapor, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun (Kanun), 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar (Karar) ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğe (Yönetmelik) dayanılarak hazırlanmıştır.

1.3. Yürürlükteki önlem

(1) 5/2/2005 tarihli ve 25718 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2005/2 sayılı Tebliğ ile; Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli 5903.20.10.10.00 ve 5903.20.10.90.00 GTP’li eşyanın ithalatında 1 ABD doları/kg, 5903.20.90.10.00 ve 5903.20.90.90.00 GTP’li eşyanın ithalatında 2,2 ABD doları/kg tutarında dampinge karşı önlem yürürlüğe konmuştur. Son nihai gözden geçirme soruşturmasının tamamlanması neticesinde 8/4/2023 tarihli ve 32157 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2023/14 sayılı Tebliğ ile anılan önlemin devamına karar verilmiştir.

(2) Söz konusu önlem 15/6/2022 tarihli ve 31867 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2022/16 sayılı Tebliğ ile Malezya ve Yunanistan menşeli/çıkışlı ithalata teşmil edilmiştir.

1.4. Başvuru ve soruşturma

(1) Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından ÇHC menşeli soruşturma konusu eşya ithalatında İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2023/14 sayılı Tebliğ kapsamında uygulanmakta olan dampinge karşı önlemin, Bulgaristan, Fransa ve Kuzey Makedonya menşeli/çıkışlı eşya ithalatı yoluyla etkisiz kılındığına ilişkin olarak re’sen bir inceleme başlatılmıştır.

(2) Önlemlerin etkisiz kılındığına ilişkin iddia ve bulguların Kanun, Karar ve Yönetmelik hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesi neticesinde Bulgaristan, Fransa ve Kuzey Makedonya menşeli/çıkışlı söz konusu eşya ithalatı için İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunca, Yönetmeliğin 38 inci maddesi çerçevesinde önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

(3) İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2023/4 sayılı Tebliğ ile Bulgaristan, Fransa ve Kuzey Makedonya menşeli/çıkışlı 5903.20 GTP altında kayıtlı “poliüretan suni deri” ithalatına yönelik olarak önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma başlatılmıştır.

(4) Soruşturma başlangıcından itibaren inceleme konusu eşya ithalatı, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kararın 11'inci maddesi uyarınca İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2023/14 sayılı Tebliğ kapsamında uygulanan dampinge karşı önlemler tutarlarında teminata bağlanmıştır.

1.5. Soruşturma dönemi

(1) Önlemin etkisiz kılınmasına yönelik belirlemeler için 1/1/2019 ile 31/12/2022 tarihleri arası soruşturma dönemi; 1/1/2022 – 31/12/2022 tarihleri arası raporlama dönemi olarak belirlenmiştir.

1.6. İlgili tarafların bilgilendirilmesi ve bilgilerin toplanması

(1) Soruşturma için gerekli bilgilerin temini amacıyla bilinen ithalatçılara ve yabancı üretici/ihracatçılara soru formları gönderilmiş ve Bulgaristan, Fransa ve Kuzey Makedonya'nın Ankara'daki Büyükelçiliklerine bildirim yapılmıştır. İlk aşamada tarafların soru formlarını cevaplandırmaları için posta süresi dâhil 37 günlük süre verilmiştir. Sonraki aşamada Bakanlığımıza vaki makul süre uzatımı talepleri değerlendirilerek karşılanmış olup ilgili taraflara normal süreye ilaveten ek süre de verilmiştir.

(2) Soruşturma kapsamında Bulgaristan'da mukim Bulway Enterprise Ltd. (Bulway) ve Aglika Trade Ltd. firmaları soru formuna cevap vermiştir. İlgili firmalara eksiklik yazısı gönderilmiş olup Bulway Enterprise Ltd. firması eksiklikleri tamamlayarak iş birliğinde bulunmuştur. Aglika Trade Ltd. firması ise talep edilen ve soruşturma açısından esaslı önem arz eden bilgi ve belgeleri sunmadığından iş birliğine gelmedi olarak addedilmiştir.

(3) Soruşturma kapsamında Kuzey Makedonya'da mukim Armaneks Dooel Eksport Import Skopje (Armaneks) firması soru formuna cevap vermiştir. Firmaya eksiklik yazısı gönderilmiş olup firma eksiklikleri tamamlayarak iş birliğinde bulunmuştur.

(4) Bulgaristan Cumhuriyeti Ekonomi ve Sanayi Bakanlığı ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu soruşturmaya taraf olma taleplerini iletmiştir.

(5) Diğer taraftan, ülkemizden sektörü temsilen İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB), İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) ve Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (EHKİB) soruşturmaya taraf olma taleplerini iletmiştir.

(6) Kuzey Makedonya, Fransa ve Bulgaristan'da mukim ve iş birliğine davet edilen ve/veya söz konusu soruşturma ile ilgili/ilintili olabilecek diğer firmalardan zamanında ve usulüne uygun herhangi bir başvuru alınmamıştır. Diğer taraftan, anılan ülkelerin Büyükelçiliklerinden, ülkelerindeki yerleşik soruşturma konusu ürünlerin üretici ihracatçılarına ilişkin bilgi talebine yönelik herhangi bir yanıt alınmamıştır.

1.7. Yerinde doğrulama soruşturmaları

(1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde gerekli bilgi ve belgeleri süreleri dahilinde sağlayarak iş birliğinde bulunan Bulway Enterprise Ltd. firmasının Bulgaristan'da bulunan tesisinde 28-29 Ağustos 2023 tarihlerinde, Armaneks Dooel Export Import Skopje firmasının Kuzey Makedonya'da bulunan tesisinde ise 31 Ağustos – 1 Eylül 2023 tarihlerinde yerinde doğrulama soruşturması gerçekleştirilmiştir.

2. ÖNLEMLERİN ETKİSİZ KILINMASINA İLİŞKİN BELİRLEMELER

2.1. Genel

(1) Soruşturma kapsamında yer alan eşyanın ithalatında uygulanan dampinge karşı önlemin Bulgaristan, Fransa ve Kuzey Makedonya menşeli/çıkışlı ithalat yoluyla etkisiz kılınmadığı hususu İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat hükümleri çerçevesinde soruşturulmuştur.

(2) Önlemin etkisiz kılınmasına ilişkin değerlendirme, Türkiye ile Kuzey Makedonya, Türkiye ile Bulgaristan ve Türkiye ile Fransa arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişiklik meydana gelip gelmediği, bu değişikliğin yürürlükteki dampinge karşı önlemden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya işten kaynaklanıp kaynaklanmadığı ve bu şekilde yürürlükteki dampinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin azaltılıp azaltılmadığının incelenmesi yoluyla yapılmıştır.

(3) Soruşturma kapsamında esaslı bilgi veya belgeleri sağlamayan firmalar Yönetmeliğin 26. maddesi çerçevesinde iş birliğinde bulunmadı olarak addedilmiştir. Bu durumda, önlemlerin etkisiz kılınmasına yönelik belirlenmeler için eldeki mevcut veriler kullanılmıştır.

2.2. Ticaretin gerçekleştirilme şeklinde değişiklik ve yürürlükteki dampinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin azaltılması

2.2.1. Soruşturma konusu ürün ithalatının gelişimi (Tablo 1)

(1) Soruşturma konusu eşya ithalatının analizinde, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) özel ticaret sistemine göre açıklanan dış ticaret istatistikleri kullanılmıştır. Soruşturma konusu ürünün toplam ithalatı 2019 yılında 8,2 bin ton (68 milyon ABD doları), 2020 yılında 11,5 bin ton (79 milyon ABD doları), 2021 yılında 11,1 bin ton (79 milyon ABD doları) ve 2022 yılında 14,2 bin ton (99 milyon ABD doları) düzeyinde gerçekleşmiştir. Toplam ithalat 2020 yılında önceki yıla kıyasla %41 artmış, 2021 yılında %3 azalmış ve 2022 yılında %28 oranında artmıştır.

(2) Soruşturma konusu ürün ithalatına ilişkin ortalama birim fiyatların 2019-2022 döneminde sırasıyla; 8,3 ABD doları/kg, 6,8 ABD doları/kg, 7,1 ABD doları/kg ve 6,9 ABD doları/kg düzeyinde bulunduğu görülmektedir.

(3) Hâlihazırda dumping önlemine tabi olan ÇHC menşeli poliüretan suni deri ithalatı; 2019 yılında 1,9 bin ton, 2020 yılında 2,7 bin ton, 2021 yılında 2,5 bin ton, 2022 yılında 3,4 bin ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Birim fiyatların ise; 2019 yılında 5,9 ABD doları/kg; 2020 yılında 5 ABD doları/kg; 2021 yılında 5,9 ABD doları/kg ve 2022 yılında 6,4 ABD doları/kg düzeyinde olduğu ve ortalama birim fiyatların altında bulunduğu görülmektedir.

(4) Kuzey Makedonya menşeli poliüretan suni deri ithalatı, 2019 yılında 1.125 ton (4,6 milyon ABD doları), 2020 yılında 1.551 ton (7,3 milyon ABD doları), 2021 yılında 1.305 ton (7 milyon ABD doları) ve 2022 yılında 1.767 ton (8,6 milyon ABD doları) miktarında gerçekleşmiş olup ÇHC menşeli ithalatın ardından ikinci sırada yer almaktadır. Soruşturma döneminde birim fiyatlar sırasıyla 4,1 ABD doları/kg; 4,7 ABD doları/kg; 5,4 ABD doları/kg ve 4,9 ABD doları/kg düzeyinde ve ortalama ithal birim fiyat düzeyi ile dumping önlemine tabi ÇHC menşeli ithal birim fiyat düzeyinin altında bulunmaktadır. Toplam ithalat içerisinde Kuzey Makedonya menşeli ithalatın payı 2019 yılında %14 oranında iken 2020 yılında %13, 2021 ve 2022 yıllarında %12 oranındadır.

(5) Soruşturma döneminin ilk yılı olan 2019'da Bulgaristan menşeli soruşturma konusu eşya ithalatı bulunmamakta olup 2020 yılında 94 ton (237 bin ABD doları) olarak gerçekleşmiş,

2021 yılında 743 ton (1,4 milyon ABD doları) olup bir önceki yıla göre %692 artmış ve 2022 yılında 1.500 ton (4,6 milyon ABD doları) düzeyinde gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre miktar bazında %108 oranında artış göstermiştir. 2020-2022 döneminde Soruşturma döneminde Bulgaristan menşeli ithalatta birim fiyatlar sırasıyla 2,5 ABD doları/kg; 1,8 ABD doları/kg ve 3 ABD doları/kg seviyesinde ve ortalama ithal birim fiyatların oldukça altında bulunmaktadır. Toplam ithalat içerisinde Bulgaristan menşeli ithalatın payı 2020 yılında %1 oranında iken 2021 yılında %7, 2022 yılında ise %11 oranına yükselmiştir.

(6) Fransa menşeli soruşturma konusu eşya ithalatı, 2019 yılında 10 ton (281 bin ABD doları), 2020 yılında 132 ton (336 bin ABD doları), 2021 yılında 544 ton (3,2 milyon ABD doları) ve 2022 yılında 248 ton (836 bin ABD doları) düzeyinde gerçekleşmiştir. Soruşturma döneminde Fransa menşeli ithalatta birim fiyatların sırasıyla 28 ABD doları/kg; 2,6 ABD doları/kg; 5,9 ABD doları/kg ve 3,4 ABD doları/kg seviyesinde olduğu ve soruşturma döneminde ciddi oranda düştüğü görülmektedir. 2020 yılında ithalatın bir önceki yıla göre miktar bazında %1235 oranında, 2021 yılında ise %313 oranında artış göstermesi ve birim fiyatların keskin bir şekilde ÇHC menşeli ithal birim fiyatlarının da altına düşmesi önlemlerin etkisiz kılındığına yönelik şüpheleri desteklemektedir. Toplam ithalat içerisinde Fransa menşeli ithalatın miktar bazında payı sırasıyla; %0,1, %1, %5 ve %1,7'dir.

2.2.2. Uluslararası ticaret verileri

(1) Uluslararası ticaret verileri için Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC) Ticaret Atlası (Trademap) istatistiklerinden faydalanılmıştır. Bu kapsamda, Kuzey Makedonya'nın 2019-2022 döneminde soruşturma konusu eşya ihracatına ilişkin istatistikler incelendiğinde, soruşturma konusu ürün ihracatının neredeyse tamamının Türkiye'ye gerçekleştirildiği, dikkate değer ihracat ve üretim kapasitesinin bulunmadığı görülmektedir. Bununla birlikte, Kuzey Makedonya'dan ülkemize ihracatta birim fiyatlar oldukça düşük düzeydedir (Tablo 2). Kuzey Makedonya'nın 2019-2022 döneminde soruşturma konusu eşyaya ilişkin ithalat istatistikleri incelendiğinde, ÇHC menşeli ithalatının payının arttığı görülmektedir (Tablo 3). TÜİK ile Trademap veri tabanları karşılaştırıldığında Kuzey Makedonya dış ticaret verilerinde bir tutarsızlık görülmekte olup bu soruşturma için resmi istatistik olan TÜİK verileri esas alınmıştır.

(2) Bulgaristan'ın 2019-2022 yılları arasında soruşturma konusu eşyaya ilişkin ihracat istatistikleri incelendiğinde, 2021 yılı itibarıyla ihracatın çok büyük kısmının ülkemize yapıldığı görülmekte olup anılan üründe belli başlı bir ihracat ve üretim kapasitesi bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bulgaristan'ın toplam ihracatı içerisinde ülkemizin miktar bazında payı 2019 yılında %31, 2020 yılında %43, 2021 ve 2022 yıllarında %88 oranındadır. Bulgaristan'dan ülkemize ihraç edilen eşyaya ait birim fiyatların 2020 yılı sonrasında ortalama ihraç birim fiyatlarının altında ve oldukça düşük olduğu görülmektedir (Tablo 4). Bulgaristan'ın 2019-2022 yıllarında soruşturma konusu eşyaya ilişkin ithalat istatistikleri incelendiğinde ÇHC, sırasıyla ithalattan aldığı %14, %15, %29 ve %41 oranlarında pay ile ilk sırada yer almaktadır. Bulgaristan'ın ÇHC'den ithalatının özellikle 2021 ve 2022 yıllarında arttığı görülmüş olup aynı dönemde Bulgaristan'ın ülkemize ihracatının da arttığı tespit edilmiştir. ÇHC'den Bulgaristan'a ihracatta birim fiyatların ortalama birim fiyatların altında bulunduğu görülmektedir (Tablo 5).

(3) Fransa'nın 2019-2022 döneminde soruşturma konusu eşya ihracatına ilişkin istatistikler incelendiğinde, Fransa'nın genel ihracatı içerisinde ülkemize yapmış olduğu ihracatın miktar bazında payı 2019 yılında %6, 2020 yılında %4, 2021 yılında %13 ve 2022 yılında %10 oranında olup aynı dönemde ihraç birim fiyatları sırasıyla 3,6; 7,9; 3,5 ve 4,8 ABD doları/kg düzeyindedir (Tablo 6). Fransa'dan ülkemize ihraç birim fiyatlarının diğer tüm

ülkelere ihraç birim fiyatlarından oldukça düşük olduğu görülmektedir. Fransa’da yeterli ihracat ve üretim kapasitesinin bulunduğu ancak ülkemize ihracatının oldukça düşük birim fiyat düzeyi ile diğer ülkelerden ayrıştığı görülmektedir. Fransa’nın 2019-2022 döneminde soruşturma konusu eşyaya ilişkin ithalat istatistikleri incelendiğinde, ÇHC’nin Fransa’ya en fazla soruşturma konusu eşya tedarik eden ülkelerden biri olduğu ve birim fiyatların düşük olduğu görülmektedir (Tablo 7).

2.2.3. Ticaretin gerçekleştirilme şeklindeki değişikliğe ilişkin değerlendirme

(1) Soruşturma konusu ürünün resmi ithalat istatistiklerinin incelenmesinden, Kuzey Makedonya’nın ülkemize ÇHC’den sonra en fazla ihracat yapan ikinci ülke konumunda olduğu ve özellikle 2022 yılında ihracatın oldukça arttığı anlaşılmaktadır. Uluslararası ticaret verilerinden görüldüğü üzere, dikkate değer miktarda üretim ve ihracat kapasitesi bulunmayan Kuzey Makedonya’dan ülkemize ithalatta birim fiyatların da oldukça düşük olduğu görülmektedir.

(2) Bulgaristan’dan ülkemize 2019 yılında sıfır olan ithalatın hızla artarak 2022’de 1.545 ton düzeyine yükseldiği görülmektedir. Uluslararası ticaret verilerinden görüldüğü üzere, Bulgaristan’ın ÇHC menşeli ithalatı özellikle 2021 ve 2022 yıllarında artmış olup aynı dönemde Bulgaristan’ın ülkemize ihracatı da artmıştır. Önemli miktarda üretim ve ihracat kapasitesi bulunmadığı anlaşılan Bulgaristan’ın ihracatının büyük bir bölümünün oldukça düşük birim fiyatlar ile ülkemize yapıldığı görülmektedir.

(3) Soruşturma döneminde Fransa’dan ülkemize yapılan ihracatta 2019 yılında 28 ABD doları/kg olan birim fiyatın 2020 yılı itibarıyla ÇHC menşeli birim fiyatların da altında düştüğü görülmektedir. Uluslararası ticaret verilerinden görüldüğü üzere, Fransa’da dikkate değer ihracat ve üretim kapasitesi bulunduğu anlaşılmakta olup ülkemize yapılan ihracatın oldukça düşük birim fiyat düzeyi ile diğer ülkelerden ayrıştığı görülmektedir. ÇHC, oldukça düşük birim fiyat düzeyi ile Fransa’ya en fazla soruşturma konusu ürün tedarik eden ülkelerden biri konumundadır.

(4) Bu bağlamda, soruşturma konusu eşya ithalatında; Türkiye ile Kuzey Makedonya, Türkiye ile Bulgaristan ve Türkiye ile Fransa arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde, söz konusu dampinge karşı önlemin yürürlüğe girmesi sonrasında değişiklik meydana geldiği değerlendirilmektedir.

2.2.4. Yürürlükteki dampinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin azaltılması

(1) Bu Raporun önceki bölümlerinde tespit edildiği üzere, ÇHC menşeli poliüretan suni deri ithalatında dampinge karşı önlemin yürürlüğe girmesinden sonra, dikkate değer üretim ve ihracat kapasitesi bulunmayan Kuzey Makedonya ve Bulgaristan’dan ülkemize düşük ithal birim fiyatlar ile ithalatta artış meydana geldiği anlaşılmıştır. Fransa’dan ise ülkemize diğer ülkelerden ayrışacak şekilde oldukça düşük birim fiyat ile ithalat gerçekleştirilmiştir. Anılan ülkelerden düşük ithal birim fiyat ile ülkemize gerçekleştirilen ithalattaki artışın yürürlükteki dampinge karşı önlemin iyileştirici etkisini miktar ve birim fiyat bazında azalttığı değerlendirilmektedir.

2.3. Önlemlerin etkisiz kılınması faaliyetleri

2.3.1. Kuzey Makedonya'ya ilişkin belirlemeler

2.3.1.1. Armaneks Doel Eksport Import Skopje firmasına ilişkin belirlemeler

(1) Kuzey Makedonya'da mukim Armaneks firmasının kurulu bir tesisinin bulunduğu, ancak firmanın gerçekleştirdiği süreçler ile firma tarafından soru formu kapsamında ve yerinde doğrulama esnasında sunulan bilgi, belge ve bulgular ışığında ÇHC menşeli önlem konusu ürünün temel parçası olan poliüretanla sıvanmış örme (raşel) veya dokunmamış mensucat ve ÇHC'den ithal edilen PET filmin birleştirilmesi suretiyle Türkiye'ye ihraç edildiği, ürünün temel vasıflarının yapılan işlemlerle değişmediği, yaptığı işlemlerle yarattığı katma değer yetersiz olduğu ve bu çerçevede yürürlükteki dampinge karşı vergiden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemlerin etkisiz kılındığı değerlendirilmektedir.

2.3.1.2. Kuzey Makedonya'da mukim iş birliğine gelmeyen firmalar

(1) Soruşturma döneminde Kuzey Makedonya'dan toplam ithalatın büyük bölümünü gerçekleştirmiş olan Armaneks firması soruşturma kapsamında iş birliğinde bulunmuş olup Kuzey Makedonya'da mukim diğer firmalar soruşturma kapsamında iş birliğinde bulunmamıştır. Diğer taraftan, anılan ülkeler Büyükelçiliklerinden, ülkelerindeki yerleşik soruşturma konusu ürünlerin üretici ihracatçılarına ilişkin bilgi talebine yönelik herhangi bir yanıt alınmamıştır. İş birliğinde bulunmayan firmalar için belirlemeler eldeki mevcut verilere göre yapılmıştır. Bu çerçevede, soruşturma döneminde Kuzey Makedonya'dan yapılan ithalatın artış gösterdiği, soruşturma konusu ürünlerde birim fiyatların soruşturma dönemi boyunca ÇHC menşeli ithal birim fiyatların altında kaldığı, Türkiye'nin toplam ithalatı içerisinde Kuzey Makedonya'nın payının yüksek olduğu görülmektedir. Diğer taraftan, soruşturma döneminde Kuzey Makedonya'nın ÇHC menşeli ithalatının da arttığı tespit edilmiştir. Yapılan bu tespitler, yürürlükteki dampinge karşı önlemlerden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda Türkiye ile Kuzey Makedonya'da yerleşik diğer firmalar arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve Kuzey Makedonya menşeli/çıkışlı olarak yapılan ithalat yoluyla yürürlükteki dampinge karşı önlemlerin iyileştirici etkisinin azaltıldığına işaret etmektedir. Bu kapsamda, Kuzey Makedonya'da mukim diğer firmaların da yürürlükteki dampinge karşı önlemi etkisiz kıldığı değerlendirilmektedir.

2.3.2. Bulgaristan'a ilişkin belirlemeler

2.3.2.1. Bulway Enterprise Ltd. firmasına ilişkin belirlemeler

(1) Soruşturma kapsamında iletilen soru formuna Bulgaristan'da mukim Bulway Enterprise Ltd. tarafından cevap verilmiştir. Firma tarafından iletilen soru formu cevaplarına ilişkin eksiklik bildirimleri yapılmıştır. Firma, eksiklikleri tamamlayarak iş birliğinde bulunmuştur. Soruşturma kapsamında Bulway firması tesisleri ile idari merkezinde 28-29 Ağustos 2023 tarihlerinde yerinde doğrulama soruşturması gerçekleştirilmiş ve firmanın soru formunda sunmuş olduğu bilgiler teyit edilmiştir. Bu kapsamda, soruşturma konusu ürünün temel bileşeninin ÇHC'den ithal edilip firma tesislerinde bir araya getirilerek Türkiye'ye ihraç edilmesi ve yapılan işlemlerle yaratılan katma değer yetersiz olması nedeniyle yürürlükteki dampinge karşı vergiden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi

bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemlerin etkisiz kılındığı değerlendirilmektedir.

2.3.2.2. Bulgaristan’da mukim iş birliğine gelmeyen firmalar

(1) Soruşturma döneminde Bulgaristan’dan toplam ithalatın çok küçük bir kısmını gerçekleştirmiş olan Bulway firması soruşturma kapsamında iş birliğinde bulunmuş olup Bulgaristan’da mukim diğer firmalar iş birliğinde bulunmamıştır. Diğer taraftan, anılan ülkelerin Büyükelçiliklerinden, ülkelerindeki yerleşik soruşturma konusu ürünlerin üretici ihracatçılarına ilişkin bilgi talebine yönelik herhangi bir yanıt alınmamıştır. İş birliğinde bulunmayan firmalar için belirlemeler eldeki mevcut verilere göre yapılmıştır. Bu çerçevede, soruşturma döneminde Bulgaristan’dan ülkemize yapılan ihracatın artış gösterdiği ve soruşturma konusu ürünlerde birim fiyatların soruşturma dönemi boyunca ÇHC birim fiyatlarının altında kaldığı anlaşılmıştır. Diğer taraftan Bulgaristan’ın, 2019 yılında 167 ton, 2020 yılında 132 ton, 2021 yılında 322 ton ve 2022 yılında 656 ton ile en fazla ithalatı ÇHC menşeli olarak gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. Yapılan bu tespitler, yürürlükteki dampinge karşı önlemlerden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda Türkiye ile Bulgaristan’da yerleşik diğer firmalar arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve Bulgaristan menşeli/çıkışlı olarak yapılan ithalat yoluyla yürürlükteki dampinge karşı önlemlerin iyileştirici etkisinin azaltıldığına işaret etmektedir. Bu kapsamda, Bulgaristan’da yerleşik diğer firmaların da yürürlükteki dampinge karşı önlemi etkisiz kıldığı değerlendirilmektedir.

2.3.3. Fransa’ya ilişkin belirlemeler

(1) Fransa’da mukim herhangi bir firma soruşturma kapsamında iş birliğinde bulunmamıştır. Diğer taraftan, anılan ülkelerin Büyükelçiliklerinden, ülkelerindeki yerleşik soruşturma konusu ürünlerin üretici ihracatçılarına ilişkin bilgi talebine yönelik herhangi bir yanıt alınmamıştır. İş birliğinde bulunmayan firmalar için belirlemeler eldeki mevcut verilere göre yapılmıştır. Bu çerçevede, soruşturma döneminde Fransa’dan yapılan ithalatın artış gösterdiği, soruşturma konusu ürünlerde birim fiyatların soruşturma dönemi boyunca gerilediği ve ÇHC birim fiyatlarının altında kaldığı, soruşturma konusu ürünlerden Türkiye’nin toplam ithalatı içerisinde Fransa’nın payının soruşturma döneminde önemli oranda arttığı anlaşılmıştır. Öte yandan, Fransa’dan ülkemize ihracatın oldukça düşük birim fiyat düzeyi ile diğer ülkelerden ayrıştığı görülmektedir. Yapılan bu tespitler, yürürlükteki dampinge karşı önlemlerden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda Türkiye ile Fransa’da yerleşik firmalar arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve Fransa menşeli/çıkışlı olarak yapılan ithalat yoluyla yürürlükteki dampinge karşı önlemlerin iyileştirici etkisinin azaltıldığına işaret etmektedir. Bu kapsamda, Fransa’da mukim diğer firmaların da yürürlükteki dampinge karşı önlemi etkisiz kıldığı değerlendirilmektedir.

3. SONUÇ

(1) Yürütülen soruşturma sonucunda, hazırlanan nihai bildirim ilgili tarafların görüş ve değerlendirmesine sunulmaktadır.

(2) İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat hükümleri uyarınca, ilgili tarafların görüş ve iddialarının alınmasını müteakip yapılacak nihai tespit ve değerlendirmelerin yer alacağı soruşturma raporu kesin kararın alınması için Kurul'a sunulacaktır.

Ekler:

- 1- Türkiye'nin Ülke Bazında Poliüretan Suni Deri İthalatı
- 2- Kuzey Makedonya İhracat Verileri (5903.20 GTP)
- 3- Kuzey Makedonya İthalat Verileri (5903.20 GTP)
- 4- Bulgaristan İhracat Verileri (5903.20 GTP)
- 5- Bulgaristan İthalat Verileri (5903.20 GTP)
- 6- Fransa İhracat Verileri (5903.20 GTP)
- 7- Fransa İthalat Verileri (5903.20 GTP)

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü
İthalat Politikalarını İzleme ve Değerlendirme Dairesi

Nihai Bildirim Raporu

Tablo 1: Türkiye'nin Ülke Bazında Poliüretan Suni Deri İthalatı

	Ağırlık (ton)				Değer (bin ABD doları)				Birim Fiyat (ABD doları/kg)			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Toplam	8.178	11.508	11.149	14.276	67.777	78.592	79.425	99.118	8,3	6,8	7,1	6,9
Çin	1.883	2.654	2.514	3.449	11.173	13.368	14.904	22.089	5,9	5	5,9	6,4
K. Makedonya	1.125	1.551	1.305	1.767	4.629	7.299	7.007	8.597	4,1	4,7	5,4	4,9
İtalya	696	579	1.495	1.716	4.313	3.913	9.291	11.815	6,2	6,8	6,2	6,9
Bulgaristan	0	94	743	1.545	0	237	1.371	4.645	0	2,5	1,8	3
Malezya	630	1.812	664	1.107	3.352	6.959	2.860	6.786	5,3	3,8	4,3	6,1
Güney Kore	758	889	563	1.067	10.816	10.498	5.638	7.704	14	12	10	7,2
Romanya	289	341	352	570	3.351	3.392	3.322	4.035	12	10	9,4	7,1
Almanya	203	259	396	534	3.001	3.391	6.445	7.820	15	13	16	15
Polonya	1.013	708	634	525	12.735	9.346	8.541	6.798	13	13	13	13
Belçika	102	84	185	374	964	933	2.306	4.129	9,5	11	12	11
Fas	3	111	191	263	119	1.200	1.816	2.220	45	11	9,5	8,5
İspanya	91	240	855	258	1.131	2.044	4.239	2.040	12	8,5	5	7,9
Mısır	108	299	164	251	454	1.008	508	1.388	4,2	3,4	3,1	5,5
Fransa	10	132	544	248	281	336	3.208	836	28	2,6	5,9	3,4
Portekiz	322	211	153	212	4.034	2.242	1.511	1.908	13	11	9,9	9
Çekya	30	46	45	164	411	456	433	1.089	14	9,9	9,7	6,7
Avusturya	30	21	19	69	852	633	349	404	29	30	18	5,9
İsviçre	47	47	62	64	1.279	1.133	1.529	1.719	27	24	25	27
Türkiye	14	15	10	36	108	229	168	416	7,5	15	16	12
Japonya	9	10	15	14	391	577	861	705	42	56	59	50
Yunanistan	72	1.288	208	13	396	7.273	1.171	98	5,5	5,6	5,6	7,8
ABD	14	12	11	10	1.717	1.410	1.390	894	122	115	128	87
İngiltere	131	5	4	6	884	300	259	538	6,7	66	65	85
Tayvan	4	1	2	6	83	31	61	251	19	26	28	43
Rusya Fed.	0	1	4	3	0	6	42	24	41	8	10	8,4
DİĞER	592	100	11	5	1.304	374	197	169	2,2	3,7	17	32
Makedonya'nın Payı (%)	14%	13%	12%	12%								
Bulgaristan'ın Payı (%)	0%	1%	7%	11%								
Fransa'nın Payı (%)	0%	1%	5%	2%								

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Tablo 2: Kuzey Makedonya İhracat Verileri (5903.20)

İthalatçılar	Miktar (ton)				Değer (bin ABD doları)				Birim Fiyat (ABD doları/kg)			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Genel Toplam	11	10	17	632	130	184	213	2862	12	18	13	4,5
Türkiye	-	0	-	616	0	2	-	2626	0	0	0	4,3
Hollanda	0	0	0	5	5	4	12	59	0	0	0	12
Çek Cumhuriyeti	1	2	4	3	8	42	91	55	8	21	23	18
Polonya	0	0	4	3	3	2	6	32	0	0	1,5	11
Almanya	2	1	2	2	40	33	35	29	20	33	18	15
Tayland	1	2	4	2	4	14	32	15	4	7	8	7,5
Sırbistan	-	0	0	1	0	1	3	6	0	0	0	6
Slovakya	0	0	1	1	2	2	12	29	0	0	12	29
Belçika	1	0	0	0	1	0	3	2	1	0	0	0
İtalya	1	0	0	0	9	6	0	1	9	0	0	0
Romanya	1	2	1	0	12	18	8	3	12	9	8	0
DİĞER	3	1	1	1	46	60	11	5	15	60	11	5
Türkiye'nin Payı (%)	-	-	-	97%								

Kaynak: Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC) Ticaret Atlası (Trademap)

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü

Nihai Bildirim Raporu

İthalat Politikalarını İzleme ve Değerlendirme Dairesi

Tablo 3: Kuzey Makedonya İthalat Verileri (5903.20)

İhracatçılar	Miktar (ton)				Değer (bin ABD doları)				Birim Fiyat (ABD doları/kg)			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Genel Toplam	3.828	2.646	2.223	2.502	45.145	34.132	29.706	28.177	12	13	13	11
Romanya	1.512	1.011	678	698	16.342	10.953	7.410	6.495	11	11	11	9,3
Çek Cumhuriyeti	589	458	343	420	7.117	5.718	4.553	4.657	12	12	13	11
Polonya	558	449	357	418	6.411	5.633	4.350	4.702	11	13	12	11
Almanya	403	212	294	331	4.389	2.693	3.595	3.757	11	13	12	11
Belçika	166	149	152	190	2.461	1.995	1.906	2.037	15	13	13	11
Portekiz	29	34	119	107	352	463	1.153	879	12	14	10	8,2
Türkiye	0	6	6	102	6	16	26	939	0	2,7	4,3	9,2
İspanya	7	13	19	72	149	278	348	888	21	21	18	12
Çin	27	20	54	66	471	392	914	957	17	20	17	15
İtalya	69	59	64	40	1.027	1.168	1.351	1.234	15	20	21	31
DİĞER	468	234	134	57	6.419	4.823	4.096	1.631	14	21	31	29
Çin'in Payı (%)	1%	1%	2%	3%								

Kaynak: Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC) Ticaret Atlası (Trademap)

Tablo 4: Bulgaristan İhracat Verileri (5903.20)

İthalatçılar	Miktar (ton)				Değer (bin ABD doları)				Birim Fiyat (ABD doları/kg)			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Genel Toplam	70	56	222	1.184	914	652	1.121	4.403	13	12	5	3,7
Türkiye	22	24	195	1.045	314	131	692	3.666	14	5,5	3,5	3,5
Çek Cumhuriyeti	0	-	-	115	3	0	-	432	0	0	0	4
İtalya	2	14	11	8	27	219	75	82	14	16	6,8	10
Ukrayna	1	-	2	6	60	0	27	40	60	0	14	6,7
Moldova	3	3	3	2	42	38	33	26	14	13	11	13
Polonya	4	5	3	2	22	35	25	26	5,5	7	8,3	13
Makedonya	0	3	3	2	5	91	61	35	0	30	20	18
Danimarka	1	1	1	1	26	26	33	31	26	26	33	31
Sırbistan	1	0	0	1	7	1	3	7	7	0	0	7
Arnavutluk	7	-	0	0	49	0	3	2	7	0	0	0
Avusturya	-	0	-	0	0	0	-	2	0	0	0	0
Belçika		1	0	0	0	7	2	15	0	7	0	0
Fransa	0	-	1	0	1	0	10	8	0	0	10	0
Almanya	24	-	0	0	201	0	2	4	8	0	0	0
DİĞER	5	6	3	0	156	105	153	26	31	18	51	0
Türkiye'nin Payı (%)	31%	43%	88%	88%								

Kaynak: Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC) Ticaret Atlası (Trademap)

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü

Nihai Bildirim Raporu

İthalat Politikalarını İzleme ve Değerlendirme Dairesi

Tablo 5: Bulgaristan İthalat Verileri (5903.20)

İhracatçılar	Miktar (ton)				Değer (bin ABD doları/kg)				Birim Fiyat (ABD doları/kg)			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Genel Toplam	1.216	869	1.128	1.610	12.106	11.540	13.146	17.915	10	13	12	11
Çin	167	132	322	656	875	626	1.593	2.887	5,2	4,7	4,9	4,4
İtalya	375	232	266	273	4.774	2.924	4.162	5.110	13	13	16	19
Almanya	199	150	161	186	2.785	2.252	2.234	2.653	14	15	14	14
Türkiye	309	84	102	135	662	597	446	866	2,1	7,1	4,4	6,4
Polonya	54	87	119	132	367	569	807	865	6,8	6,5	6,8	6,6
Avusturya	17	17	17	37	1.045	1.351	1.117	1.265	61	79	66	34
Bosna Hersek	-	-	6	29	0	0	77	364	0	0	13	13
Amerika	17	16	10	17	396	376	243	528	23	24	24	31
Fransa	6	16	6	16	122	546	454	786	20	34	76	49
Belçika	4	12	6	13	116	279	140	366	29	23	23	28
Romanya	18	27	18	8	174	298	229	107	10	11	13	13
Slovenya		2	1	8	0	46	12	98	0	23	12	12
Yunanistan	4	13	5	7	39	190	90	147	10	15	18	21
DİĞER	45	80	77	92	748	1.486	746	939	17	19	10	10
Çin'in Payı (%)	14%	15%	29%	41%								

Kaynak: Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC) Ticaret Atlası (Trademap)

Tablo 6: Fransa İhracat Verileri (5903.20)

İthalatçılar	Miktar (ton)				Değer (bin ABD doları)				Birim Fiyat (ABD doları/kg)			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Genel Toplam	5.298	3.904	3.979	3.632	76.124	65.054	64.728	63.962	14	17	16	18
Romanya	1.095	553	596	677	15.725	6.753	7.319	8.348	14	12	12	12
Tunus	765	1.173	791	670	14.652	17.334	13.170	11.576	19	15	17	17
Türkiye	321	154	498	349	1.165	1.219	1.756	1.675	3,6	7,9	3,5	4,8
Fas	312	241	321	317	3.781	2.062	3.151	3.646	12	9	10	12
Belçika	166	107	167	258	4.369	2.995	4.541	5.024	26	28	27	19
Polonya	446	261	287	232	4.718	4.492	4.921	3.830	11	17	17	17
İtalya	38	35	101	196	1.297	1.155	2.321	4.849	34	33	23	25
Almanya	91	152	97	118	3.069	3.977	4.731	6.787	34	26	49	58
Amerika	184	146	114	106	2.515	2.742	2.588	2.341	14	19	23	22
Çek Cumhuriyeti	187	49	100	68	1.429	1.193	1.695	1.502	7,6	24	17	22
İspanya	409	222	84	65	4.018	3.704	2.052	1.798	10	17	24	28
Cezayir	35	8	13	64	846	38	68	124	24	4,8	5,2	1,9
Portekiz	329	126	96	51	2.774	1.422	1.300	1.086	8,4	11	14	21
İngiltere	537	235	40	49	5.522	2.969	730	638	10	13	18	13
DİĞER	385	438	671	407	10.239	12.999	14.387	10.736	27	30	21	26
Türkiye'nin Payı (%)	6%	4%	13%	10%								

Kaynak: Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC) Ticaret Atlası (Trademap)

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü

Nihai Bildirim Raporu

İthalat Politikalarını İzleme ve Değerlendirme Dairesi

Tablo 7: Fransa İthalat Verileri (5903.20)

İhracatçılar	Miktar (ton)				Değer (bin ABD doları)				Birim Fiyat (ABD doları/kg)			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Genel Toplam	3.669	3.200	3.413	2.942	58.412	50.446	55.692	52.983	16	16	16	18
Belçika	945	844	929	760	11.933	11.621	12.959	10.918	13	14	14	14
İtalya	402	382	617	547	11.973	11.459	15.286	17.196	30	30	25	31
Çin	183	321	467	403	2.166	2.539	3.391	3.646	12	7,9	7,3	9
İspanya	488	529	380	291	6.261	5.507	3.794	2.858	13	10	10	10
Almanya	286	179	198	174	5.774	4.498	4.276	3.504	20	25	22	20
Polonya	445	270	180	131	5.304	3.197	2.767	1.528	12	12	15	12
Hollanda	110	87	98	121	1.473	1.393	1.785	1.862	13	16	18	15
Amerika	43	96	64	88	1.554	1.995	2.185	2.998	36	21	34	34
Çin Taipei	118	80	64	83	1.235	785	794	857	10	10	12	10
İsviçre	74	42	67	79	2.237	1.435	2.239	2.443	30	34	33	31
İngiltere	272	137	114	69	3.950	2.370	1.858	1.246	15	17	16	18
Türkiye	95	42	71	46	596	251	380	328	6,3	6	5,4	7,1
Portekiz	23	56	59	33	589	1.182	1.322	698	26	21	22	21
Kore	28	19	27	29	526	329	491	547	19	17	18	19
Romanya	94	3	17	19	1.485	284	333	472	16	95	20	25
DİĞER	61	110	61	69	1.354	1.600	1.831	1.881	22	15	30	27
Çin'in Payı (%)	5%	10%	14%	14%								

Kaynak: Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC) Ticaret Atlası (Trademap)